

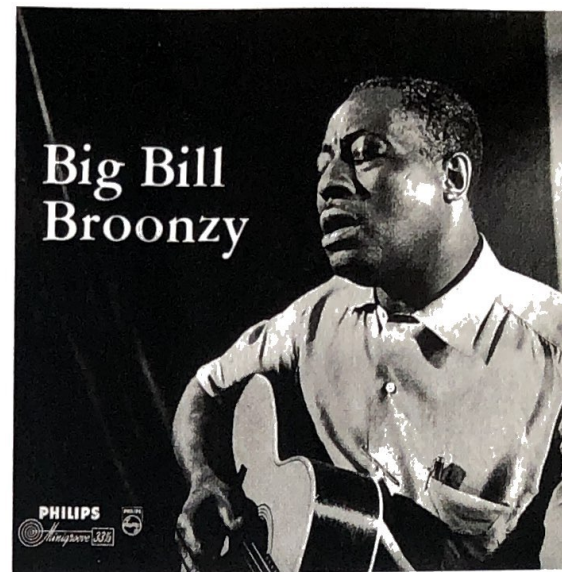
Boek | **Blues Op Bezoek**

Subtitel: 'De ontvangst van de Afro-Amerikaanse blues in Nederland'. Onderschrift: 'Inclusief een kroniek van de zwarte blues in Nederland 1877-1980.' Achttienzevenenzeventig, ja.

Ga er maar aan staan: een eeuw muziek, van vóór dat veel OOR-lezers geboren waren. Een complete geschiedschrijving, tevens cultureel-antropologische studie, over een fenomeen dat rond de Tweede Wereldoorlog vanuit 'de nieuwe wereld' onze kant overwaait en pas in de jaren van de wederopbouw echt gesignaleerd wordt door hippe jongeren en meestentijds argwanende journalisten. Jazz is 'the new hip', in het schemergebied klinken somber gestemde *blue notes*, gevoelsmuziek die zich langzaam losmaakt van de jazz. In *Blues Op Bezoek* schetst Wim Verbei hoe deze nieuwe muziek landt in de Hollandse klei. Soms zachtjes, haast onopgemerkt, soms ook met een doffe klap – die van *the shock of the new*. De letterlijke citaten uit de historische bronnen liegen er niet om. De verwarring en verbijstering is aanvankelijk groot, het

taalgebruik niet meer van deze tijd en soms ronduit racistisch – omwille van de authenticiteit heeft Verbei ervoor gekozen niks te verbloemen of weg te poetsen. De geschiedenis is zoals zij is. Met veel liefde en betrokkenheid beschrijft Verbei de (lijdens)weg van de eerste zwarte Amerikaanse bluesmuzikanten in ons land. Illustratief is het verslag van de ontmoeting tussen Big Bill Broonzy, de allereerste die hier toert, en de Amsterdamse boekhandelaar en verzamelaar van Afro-Amerikaanse muziek en poëzie Paul Breman. Een onschuldig bedoeld grapje ontardt in een felle discussie over institutioneel racisme. We schrijven februari 1956. Minutieus volgt *Blues Op Bezoek* het spoor van de Amerikanen. Ieder bezoek wordt in de tijdlijn opgetekend, soms uitgediept. In 1958, na het overlijden van de laatste 'real blues singer' Big Bill Broonzy,

wordt al geopperd dat de blues dood is; begin jaren zeventig volgt een tweede sterftegolf en dito onheilstijd. Maar de blues ontwikkelt zich stug door, tot rhythm & blues en de basis voor 'onze' rockmuziek. Verbei tekent het allemaal op, een bundeling van 'het echte leed van overzee' (dixit Gor Galis), 400 pagina's dik, geïllustreerd met op zolders en in stoffige archieven opgespoorde concertfoto's. Een monnikenwerk – veel data moet met vierkante ogen uit de krantenarchieven van Delpher en vergeelde tijdschriften en programmaboekjes zijn opgediept. De muziekjournalistiek stond nog in de kinderschoenen. In 1971 was Verbei een van de oprichters van Muziekkrant OOR; zijn stencilkrantje Mr. Blues ging op in de grote krant en zou jarenlang een steunpilaar blijven.

Net als in *Boom's Blues* (2011), over de ondergrondse oorlogsjaren van de blues, is hij meer muzikonderzoeker dan verteller, al is er in het feitenrelaas ook gerust plek voor een sterk verhaal. Het maakt *Blues Op Bezoek* een boeiende studie, ook als je bij geen van de tiplijstjes achterin een vinkje kan zetten.

KOEN POOLMAN

BLUES OP BEZOEK: DE ONTVANGST VAN DE AFRO-AMERIKAANSE BLUES IN NEDERLAND door Wim Verbei is verschenen bij uitgeverij In De Knipscheer.

Knouihuizen uit, altijd lastig